

RAPORT ANUAL

EBA 2015

Promotor
al schimbării

Progrese
instantanee

CUPRINS

CONSILIUL EBA	5
MEMBRII EBA.....	7
ECHIPA EBA.....	17
DISCURS INTRODUCATIV.....	19
LOBBY & ADVOCACY.....	20
COMITETE SECTORIALE.....	21
DOCUMENTE DE POZIȚIE.....	23
PLATFORME B2G.....	24
CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR MEDIULUI DE AFACERI.....	26
SPRIJINUL EBA PENTRU MEMBRI – ACȚIUNI DE CONSOLIDARE A BUSINESSULUI ȘI NETWORKING.....	27
EBA ÎN ACȚIUNE.....	34
SEMINARE, INSTRUIRI ȘI COACHING OFERITE DE EBA.....	36
PROIECTE IMPLEMENTATE DE EBA ÎN 2015.....	39

Mesajul Domnului Pirkka Tapiola, Șeful Delegației Uniunii Europene la Chișinău, Președinte onorific EBA

N anul 2015 Republica Moldova a întâmpinat mai multe provocări. Cu toții am fost martorii unor schimbări frecvente de guvern, un curs valutar fluctuant și un sector bancar extrem de volatil. Încrederea în guvernare a atins cel mai jos nivel din istoria Republicii Moldova. Sectorul privat a fost afectat de această situație, fiind nevoit să țină piept șocurilor și să asigure o activitate economică sigură și durabilă în circumstanțe dificile.

În pofida instabilității, Asociația Businessului European (EBA) și-a continuat activitatea de lobby și advocacy, participând activ în diverse platforme B2G, precum Consiliul Economic al Prim-ministrului, Comitetul Consultativ al Serviciului Fiscal, Comitetul Consultativ al Serviciului Vamal, platformele de dialog pe marginea politicii fiscale din cadrul Ministerului Finanțelor și grupurile de lucru în cadrul Ministerului Economiei. Astfel,

EBA a promovat în mod constant modificări legislative în temeiul agendei de apropiere de UE, gestionând peste 30 de inițiative în acest sens: dezvoltarea politicii fiscale, promovarea unor schimbări importante în sectorul agricol, în domeniul certificării îngrășămintelor importate din UE, elaborarea unei legislații mai bune privind gestionarea deșeurilor, prin aplicarea practicilor internaționale, promovarea unor reguli mai transparente pentru întreprinderile de prelucrare a cărnii, prin demonopolizarea importurilor de carne și asigurarea unui nivel înalt al normelor de siguranță alimentară, sprijinirea simplificării procedurilor vamale și promovarea unor norme mai transparente pentru inspecțiile și controalele efectuate de către organele de drept etc. Acestea sunt doar câteva exemple de inițiative legislative întreprinse pe parcursul anului 2015. Obiectivul general al acestora a fost îmbunătățirea climatului de business din Republica Moldova. EBA a elaborat o agendă ambițioasă de activități de susținere a mediului de afaceri, de la instruirea practică a sectorului privat pentru sprijinirea accesului pe piețele UE, care sunt aproape integral deschise prin Acordul de Asocierie și Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, până la oferirea asistenței individuale întreprinderilor întru dezvoltarea instrumentelor de marketing pentru potențialii exportatori, îndrumarea acestora prin oferirea informațiilor relevante și a instruirilor practice, identificarea partenerilor și

sprijinirea potențialilor exportatori la etapa de negociere. Această orientare privind afacerile aferente exportului a fost oferită îndeosebi producătorilor agricoli din Republica Moldova, care doresc sau sunt obligați să își diversifice piețele. Luând în considerare constrângerile existente cu care se confruntă producătorii agricoli din Republica Moldova, EBA a creat în total 12 site-uri web pentru potențialii exportatori, le-a consolidat potențialul de marketing prin ateliere practice și materiale privind marketing-ul, a organizat două misiuni de matchmaking, ce au generat cinci oportunități noi de export. În total, mai mult de 1400 de antreprenori din întreaga țară au beneficiat de ateliere practice pe subiectul DCFTA, servicii de sprijin pentru business și asistență individuală.

În plus, EBA și-a sporit vizibilitatea prin participarea în proiecte internaționale finanțate de UE, precum East Invest, OCDE, Guvernul Suediei, Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Banca Mondială, Corporația Financiară Internațională (IFC). Fiecare proiect a fost orientat spre creșterea numărului de exporturi și dezvoltarea capacităților de lobby și advocacy ale sectorul privat.

Aș dori să urez succes și prosperitate Asociației Businessului European pe calea vlorificării succesul deja obținut, stabilind și realizând în acest fel, noi obiective în parcursul agendei de apropiere de Uniunea Europeană.

Mesajul Doamnei Silvia Radu, Președinte EBA, Președinte Gas Natural Fenosa

Anul 2015, al patrulea an de la înființarea EBA, a fost unul marcat de tensiuni politice în Republica Moldova. Lipsa stabilității politice a afectat negativ economia țării și, respectiv, scenariul economic a fost menținut la un nivel restrictiv în ceea ce privește dezvoltarea. La nivel național, nu au putut fi înregistrate impulsuri pozitive, în mare parte din cauza instabilității politice. Din aceleași considerente, inițiativele pozitive orientate spre atragerea investițiilor străine directe nu au putut fi stimulate, singura excepție fiind industria de automobile. În contextul acestui scenariu economic, importanța și relevanța Asociației Businessului European (EBA) a crescut și mai mult la nivelul întregii comunități de afaceri din Republica Moldova, conturându-și un rol clar și bine definit în cadrul mediului de afaceri. Prin eforturile sale de lobby și advocacy eficiente și direcționate, EBA și-a sprijinit membrii întru continuarea desfășurării activității de antreprenariat, chiar și în contextul unui mediu economic dificil din anul 2015; mai multe probleme au putut fi soluționate prin armonizarea

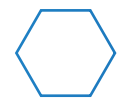
legislației Republicii Moldova cu standardele și normele UE/ internaționale, dar și cele orientate spre export.

În anul 2015, EBA a demonstrat încă o dată că, servește drept un partener de încredere pentru organizațiile internaționale întru implementarea proiectelor relevante pentru sprijinirea companiilor din Republica Moldova, prin consiliere individuală, suport în lobby și advocacy, sesiuni de îndrumare în diferite domenii tehnice, cu un accent special pe îmbunătățirea abilităților de management și problemelor legate de export. În acest sens, mai multe proiecte au fost realizate în cooperare cu Delegația UE, Guvernul Suediei, Banca Mondială, Corporația Financiară Internațională (IFC), Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), East-Invest ș.a. Pe lângă cele menționate, activitatea EBA s-a axat pe sprijinirea companiilor în eforturile acestora de intensificare a exporturilor, în special a celor orientate spre UE. Respectiv, odată cu lansarea

„Serviciului EBA Export ASSIST” a fost lansată o nouă inițiativă care urmărește asigurarea accesului la categoria de informații referitoare la export pentru toate companiile interesate din Republica Moldova. Companiile care au nevoie de sprijin în oricare dintre domeniile relevante exportului, precum instruire și pregătire în aspecte legislative, logistică, aspecte legate de marketing, documentația necesară exporturilor, aspecte practice etc., pot apela la EBA pentru a obține serviciul și sprijinul calificat respectiv.

Datorită realizărilor înregistrate în anul 2015, EBA și-a consolidat rolul de partener important și de încredere atât pentru societatea de afaceri din Republica Moldova, cât și cea internațională.

CONSILIUL EBA

Silvia Radu
Președintele EBA

Thomas Moser
Vicepreședintele EBA
Danube Logistics

Ridha Tekai
Mobiasbanca -
Groupe Societe Generale

Octavian Armasu
Südzucker Moldova

Catalin Giosan
Pro Digital

Alexandru Gozun
PwC Moldova

Juan Luis Martin Ortigosa
Banca Comercială Română Chișinău

Wolfgang Lerke
A.O. Colaborare Economică
Moldo-Germană

Alexandru Turcan
B.A.A. „Turcan Cazac”

Michele D'Introno
METRO Cash
& Carry Moldova

George Teodorescu
Vernon | David

MEMBRII EBA

BCR CHIȘINĂU

BANCA TA DE ÎNCREDERE

BCR
www.bcr.md

- ✓ **BCR CHIȘINĂU este parte a BCR România, membru ERSTE GROUP din Austria, unul din principalii furnizori de servicii financiare din Europa Centrală și de Est**

- ✓ **SOLUȚII COMPLEXE pentru segmentele CORPORATE, IMM și angajați:**
 - **Servicii de factoring intern și extern pentru companii, BCR CHIȘINĂU fiind unicul membru în Republica Moldova al Factors Chain International**

 - **Pachetele OPTIM și BUSINESS pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii**

 - **Credit REZIDENȚIAL BCR pentru persoane fizice - rata dobânzii de la 9% și card salarial SMART BCR**

PROMOVĂM
CALITATEA.
PENTRU CA AȘA
ESTE **#CORECT**

 **MOBIAS
BANCA**
GROUPE SOCIETE GENERALE

Moldova Agroindbank –
lider în sistemul bancar!

MAIB
Moldova Agroindbank

BC "Moldova Agroindbank" S.A.
Best Emerging Markets Bank • 2016
Global Finance

BC "Moldova Agroindbank" S.A.
Laureat al concursului
"Pentru realizări în domeniul
calității" anul 2015

BC "Moldova Agroindbank" S.A.
Premiul Mare
învăgătorul concursului
"Marca comercială a anului 2015"

Call Center 022 268 999

www.maib.md

**20^{EE}
ANI**

 ENERGBANK

**CREDITE
DEPOZITE
CARDURI BANCARE
TRANSFERURI BĂNEȘTI
BANCASSURANCE
INTERNET BANKING**

Oficiul Central: MD-2001
tel.: (+373) 22 858 000
fax: (+373) 22 858 080

mun. Chișinău, str. Tighina, 23/3
office@energbank.com
www.energbank.com

Agenția de securitate **“Media Security”** are o istorie, care se începe din anul 1993, și deja de 23 de ani oferă clienților săi “Cele mai bune servicii de securitate”, câteva din ele fiind *asigurarea protecției spațiilor și cladirilor de birou, a compexelor rezidențiale și de depozitare, VIP security, mașini blindate, transport de valori, gama de sisteme antiteror, servicii de detective, securitate informatională, servicii de colectare, suport de proiect, pază privată, sistem cu pupitru de monitorizare OPS si SSTV, etc*

Astăzi compania “Media Security” reprezintă o structura integrată, unificată de o conducere comuna si care se bazeaza pe o cooperare stransa a tuturor diviziilor companiei.

MEDIA SECURITY
We offer the best security systems
tel. + 373 22 20 11 11

security

V-Continental Business Centru Clasa Premium

Noi creăm imaginea unei afaceri de succes

Amplasat în centrul Chisinăului

Parcare subterană și exterioară securizată 24x7

Sistem de securitate de ultimă generație

Oportunitatea de a arenda oficii, cafenea, săli de conferință Clasa Premium

Chișinău, bd Dim. Cantemir 5/4, (+373) 79 870 870

MORE THAN ADVICE. SOLUTIONS.

Audit. Advisory.
Tax. Business Restructuring.

CONTACT:

Tel: +373-22-902-300
Fax: + 373-22-902-301
office@bdo.md
www.bdo.md

EBA Export ASSIST

PROCESUL DE EXPORT DEVINE MAI SIMPLU CU EBA MOLDOVA

Suport oferit la export

EBA Export ASSIST este un serviciu din cadrul Asociației Businessului European din Moldova (EBA Moldova) recent creat. Serviciul are drept scop susținerea companiilor din Republica Moldova și valorificarea oportunităților existente oferite de DCFTA la exportul pe piața UE.

Ce poate oferi EBA Export ASSIST?

EBA Export ASSIST oferă suportul necesar în următoarele domenii:

- Suport informațional la export (informații referitoare la regimuri comerciale, cote, taxe vamale, cerințele țării țintă, alte aspecte specifice);
- Informații despre pachetul de documente necesar pentru export;
- Instruire practică pentru a pregăti compania pentru export;
- Aspecte de Marketing și informație referitoare la intrarea pe piață;
- Oportunitățile pieței țintă și ajustarea produsului;
- Logistica necesară la procesul de export;
- Date statistice care vor ajuta compania să ia decizia corectă referitor la export;

MISIUNE

EBA este unul dintre cele mai importante business hub-uri pentru companiile autohtone și străine, care își propune:

- facilitarea comerțului intern și extern;
- îmbunătățirea climatului de afaceri prin participarea la diverse platforme de comunicare;
- sprijinirea și atragerea investițiilor străine;
- promovarea activităților economice între UE și RM.

VIZIUNE

De a facilita aplicarea deplină a valorilor și practicilor europene de afaceri în Republica Moldova, prin promovarea și contribuția la armonizarea economiei naționale cu cea a UE.

ECHIPA EBA

Mariana Rufa
Director executiv

Asigură exercitarea deplină a autorității executive și administrative în cadrul EBA, elaborează strategia EBA, planurile de lucru și bugetele, gestionează procesul de recrutare a companiilor membre, facilitează parteneriatele, proiectele, cooperarea în beneficiul EBA, inclusiv contactarea cu comitetele sectoriale ale EBA. Sprijină echipa în activitatea de lobby, servicii, lucru de echipă, presă și mass-media.

Ecaterina Chirilenco
Expert în politici & lobby

Dezvoltă și organizează activitatea de lobby în cadrul EBA, elaborează documente de poziție, reprezintă EBA în cadrul întrunirilor și în organizațiile relevante pentru activitatea de lobby și advocacy, oferă asistență directorului executiv în aspecte de lobby, creează și menține o rețea activă cu părțile interesate relevante pentru activitatea de lobby. Sprijină managementul proiectelor EBA și conduce întrunirile comitetelor sectoriale.

Olesea Ghedrovici
Consilier pe aspecte financiare și fiscale

Elaborează rezumate analitice despre economia Republicii Moldova pe sectoare, oferă consultanță EBA în ceea ce privește aspectele financiare, este responsabilă de toate aspectele activității de lobby aferente politicii fiscale și gestionează Comitetul pentru Fiscalitate și Vamă al EBA.

Ion Cebanu
Asistent executiv

Gestionează sarcinile zilnice de ordin organizațional și administrativ, fiind responsabil de menținerea și actualizarea vehiculelor de comunicare ale EBA, precum pagina electronică, buletinul informativ, comunicatele de presă, rețele de socializare etc. Gestionează proiecte pe dimensiunea de raportare și organizare, asigură buna desfășurare a evenimentelor, instruirilor și seminarelor EBA.

Henrik Kuffner
Consilier principal

Oferă consultanță EBA în ceea ce privește aspectele instituționale, organizaționale și de ordin structural intern. Dezvoltă o rețea de contacte în afaceri internațională în beneficiul EBA. Asigură dezvoltarea unui departament de servicii pentru EBA, oferă sprijin general pe aspecte de marketing și în privința aspectelor ce țin de resurse umane.

**LOBBY &
ADVOCACY**

**CONSOLIDAREA
CAPACITĂȚILOR
MEDIULUI
DE AFACERI**

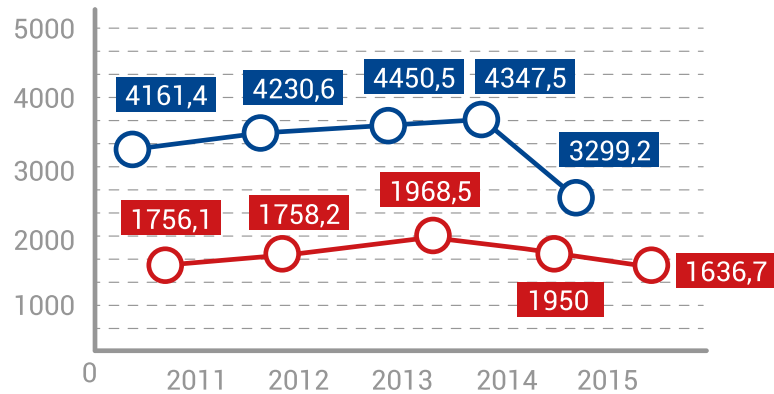
**SERVICII DE
SUPPORT ÎN
AFACERI**

INTRODUCERE

Exporturile în perioada ianuarie-octombrie 2011-2015

În această perioadă structura exporturilor a suferit unele modificări. Spre deosebire de anul 2014, exporturile direcționate spre UE constituie o parte mai semnificativă din totalul exporturilor din Republica Moldova pentru 2015. Acest fapt se explică prin restricțiile comerciale impuse de Federația Rusă, dar și prin reorientarea business-ului autohton spre noi piețe UE. Exportatorii din Republica Moldova au o perspectivă bună pentru a-și consolida prezența pe piețele UE, iar acest fapt va determina o structură diferită a exporturilor în viitor.

Sursa: Biroul Național de Statistică

Anul 2015 a fost unul foarte dificil pentru business-ul și economia Republicii Moldova. Problemele din sectorului bancar, restricțiile comerciale impuse de Federația Rusă și criza din Ucraina au generat tendințe negative pentru majoritatea indicatorilor economici.

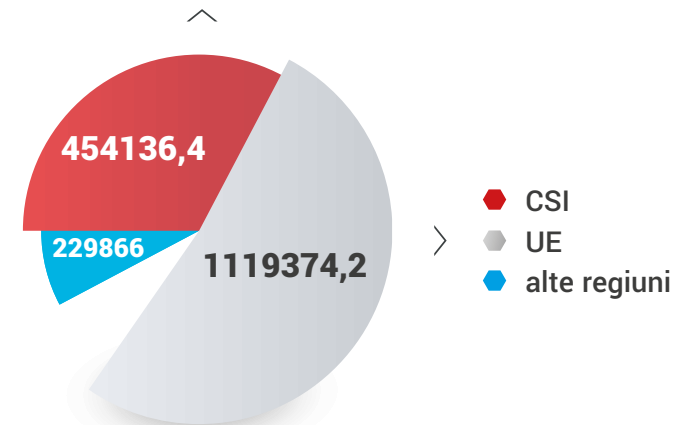
Rata anuală a inflației a constituit 13,5%, fiind diferită de prognozele inițiale ale BNM de 5%+/- 1,5%.

Leul moldovenesc s-a depreciat semnificativ (28,8% față de USD și 12% față de EURO).

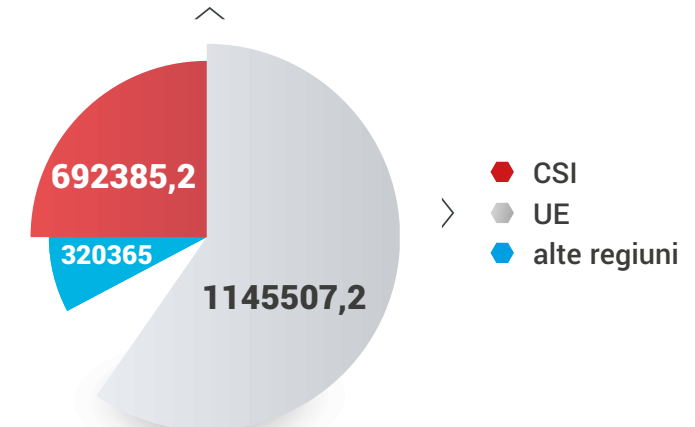
Spre deosebire de ianuarie-octombrie 2014, în aceeași perioadă a anului 2015 volumul exporturilor a scăzut semnificativ: cu 35% spre țările CSI (223,7 milioane USD), cu 0,3% spre UE (2,9 milioane USD) și cu 29,6% spre alte regiuni (86,7 milioane USD).

Nivelul importurilor, de asemenea, s-a

Exportul în regiuni, 2015, mii USD (datele BNS)

Exportul în regiuni, 2014, mii USD (datele BNS)

redus cu 519,6 milioane USD din UE, cu 340,6 milioane USD din țările CSI și cu 188,1 milioane USD din alte țări. Salariul mediu nominal brut în octombrie 2015 a fost de 4.564,9 MDL, înregistrând o creștere cu 5,9% față de

octombrie 2014, totuși, din cauza ratei înalte a inflației, salariul real a fost mai mic cu 6,4 %.

Rata șomajului a rămas neschimbată, conform datelor Biroului Național de Statistică.

LOBBY ȘI ADVOCACY

Acțiunile EBA sunt orientate spre o reprezentare cât mai eficientă a intereselor membrilor săi, având drept scop promovarea unor schimbări de politici îmbunătățite prin documentele de poziție elaborate de EBA, activitatea comitetelor sectoriale din cadrul EBA și participarea activă în cadrul dialogului public-privat prin intermediul platformelor B2G.

COMITETELE SECTORIALE

Comitetul sectorial pe probleme de mediu

În acest an, Comitetul sectorial pe probleme de mediu a reunit un număr mare de părți interesate. Pe lângă reprezentanții mediului de afaceri – membri permanenți ai comitetelor, la ședințe au participat și experți internaționali și funcționari de rang înalt precum viceministrul mediului, Dorin Dușciac. Activitatea comitetului respectiv s-a axat pe problemele majore legate de politicile de mediu, care au cel mai mare impact asupra funcționării companiilor din punct de vedere al costurilor, condiții suplimentare de conformitate, inclusiv îndeplinirea unor noi ținte. În cadrul întrunirilor au fost abordate următoarele aspecte:

◦ **Necesitatea** unui sistem eficient de management al deșeurilor pentru eliminarea lacunelor între asigurarea durabilității financiare a subiectului și obligația de colectare, transportare și

pregătire a diferitor tipuri de deșuri (deșuri menajere sau industriale).

◦ **Oportunitatea** de a lua în considerare modelul mecanismelor existente de management al deșeurilor, care funcționează cu succes în alte țări (România, Turcia etc.)

◦ **Posibilitatea** de a utiliza deșeurile în calitate de materie primă pentru producerea surselor alternative de energie (regenerabilă, biogaz etc.)

◦ **Prioritatea** adoptării proiectului de Lege privind deșeurile, întrucât va servi tuturor actorilor implicați în protecția mediului și va crea noi posibilități pentru viitoare investiții.

◦ **Examinarea** opțiunii de înființare a unei asociații implicate în problemele legate de mediu și care ar fi responsabilă de inițierea și gestionarea unui Fond ECO, fond care ar fi orientat spre reducerea efectelor nocive ale deșeurilor.

◦ **Examinarea** posibilității de organizare a unor vizite de lucru în alte țări pentru companiile din Republica Moldova, cu scopul de a sensibiliza și a oferi cele mai bune practici sectorului privat în ceea ce privește funcționarea sistemelor de gestionare a deșeurilor (colectare, depozitare și procesare) din alte țări.

◦ **Comitetul** a pus în discuție problema impactul proiectului de Lege privind deșeurile asupra sectorului de afaceri. În acest sens, EBA a elaborat un document de poziție, care a inclus propuneri de modificare a proiectului de Lege privind deșeurile. Documentul de poziție a fost transmis spre examinare Parlamentului și a fost discutat în cadrul unei întruniri comune dintre EBA, membrii săi și președintele Comisiei parlamentare pentru administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

◦ **Comitetul** a examinat de asemenea, Analiza Impactului de Reglementare asupra proiectului Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje. EBA și-a prezentat observațiile în cadrul ședințelor grupurilor de lucru, la Ministerul Mediului și Ministerul Economiei. EBA va continua să urmărească

măsurile legislative secundare în domeniul managementului deșeurilor, de îndată ce va demara etapa de consultare a proiectului Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje.

Comitetul pentru fiscalitate și vamă

Activitatea Comitetul pentru Fiscalitate și Vamă s-a axat pe monitorizare constantă a tendințelor politicii fiscale și vamale, cu scopul de a elabora comentarii și propuneri relevante, care au fost adresate principalilor factori de decizie care participă la reglementarea acestui sector și pentru a asigura înțelegerea clară a impactului oricărei schimbări de politică prin intermediul dialogului activ B2G.

- **EBA** a întrunit reprezentanță comunității de afaceri, managerii financiari și contabilii șefi pentru a le explica mecanismele implementării noilor prevederi ale Codului fiscal, care au intrat în vigoare la 1 mai 2015. Dat fiind faptul că, de regulă, aceste modificări ale politicii fiscale ar fi trebuit operate de la 1 ianuarie 2015, EBA a adus problema implementării corespunzătoare a noilor rate de impozitare în vizorul Ministerului Finanțelor. În rezultat, Inspectoratul Fiscal de Stat în parteneriat cu Ministerul

Finanțelor au organizat o ședință privind mecanismele practice de raportare prevăzute pentru anul 2016, în cadrul căreia companiile au avut ocazia de a discuta posibilele dificultăți cu care se pot confrunta în viitor.

- **Principalele** probleme ce derivă din politica fiscală aprobată pentru anul 2015 au fost discutate în cadrul unei întâlniri cu președintele Comisiei parlamentare pentru economie, buget și finanțe, dl Ștefan Creangă. Cu această ocazie, contabilii și managerii financiari ai companiilor membre EBA s-au expus asupra consecințelor unor prevederi concrete ale politicii fiscale și a costurilor aferente acestora, precum taxa pentru dispozitivele publicitare și divergențele dintre Legea publicității și Codul fiscal, în cazul în care se face referire la acest aspect, și problema ce ține de posibilitatea deducerii uzurii și a cheltuielilor pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului și doar pentru un singur autoturism per agent economic. De asemenea, s-a discutat despre urmările ce pot apărea în 2016 în contextul controalelor fiscale și modul în care condițiile privind raportarea anuală vor afecta contribuabilii.
- **Fostul Ministru** de finanțe al Georgiei, Aleksi Aleksishvili (în exercițiu din iunie 2005 până în septembrie 2007, Guvernul Saakashvili) a efectuat o prezentare cu privire la modelele transparente și

eficiente de reformare fiscală. Pe parcursul prezentării sale, dl Aleksishvili a vorbit despre politica fiscală și reformele administrative care au fost esențiale pentru modernizarea și îmbunătățirea poziției Georgiei în clasamentele internaționale, cum ar fi Indicele „Doing Business” sau cel al „Competitivității Globale”. Fostul ministru s-a pronunțat în mod special asupra problemelor aferente politicii și administrației fiscale, reformării serviciului vamal și a celui fiscal. Alături de consiliul și membrii EBA, la întâlnirea respectivă a fost prezent și dl Anatol Arapu, Ministrul Finanțelor al Republica Moldova.

- **Conținutul** politicii fiscale pentru anul 2016, a fost discutat în cadrul unei ședințe comune a membrilor EBA cu Ministrul Finanțelor. Ca urmare a acestor discuții, EBA a elaborat un document de poziție, specificând anumite propuneri expediate factorilor de decizie relevanți la nivel guvernamental – Ministerul Finanțelor, Ministerului Economiei, și la nivel parlamentar – Comisiei parlamentare pentru economie, buget și finanțe.

Comitetul pentru agricultură

EBA a contribuit la înlăturarea obstacolelor în calea comerțului cu produse fitosanitare și îngășăminte provenite din UE, prin promovarea și în final adoptarea de către Guvern a unui act normativ, menit să faciliteze

comerțul dintre Republica Moldova și UE. HG 710/2015 modifică și completează Regulamentul privind atestarea și omologarea de stat a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pentru utilizare în agricultură și silvicultură, prin simplificarea procedurii de recunoaștere și omologare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, care au fost autorizați/certificați în unul din statele membre UE sau poartă mențiunea „Îngrășământ CE”.

Comitetul pentru energie

Subiectul principal examinat în cadrul întrunirilor din acest an ale Comitetului EBA pentru energie a fost proiectului Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Membrii EBA și-au exprimat punctele de vedere pe anumite aspecte cu referire la conceptul legii, la unele aspecte tehnice și prevederi care trebuie incluse în lege pentru diferite surse de energie regenerabilă (energia eoliană, solară și biomasă). Problemele cheie discutate au vizat limitarea capacităților de producere, contorizarea netă și cerințele de certificare pentru furnizorii de echipamente solare, în special, și transparența procesului de achiziții. Ulterior, EBA a elaborat un document de poziție care cuprinde toate comentariile și propunerile.

DOCUMENTE DE POZIȚIE

Energia regenerabilă

În documentul de poziție elaborat în baza proiectului de lege privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile au fost incluse propuneri și comentarii specifice. De asemenea, EBA a prezentat și o analiză cu recomandări concrete conexe promovării energiei regenerabile în Republica Moldova.

Rezultat / statut:
Aprobat de Parlament.

Industria cărnii

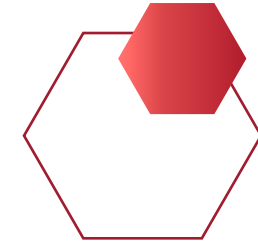
EBA a elaborat un document de poziție cu accent pe liberalizarea importurilor de carne, sporirea nivelului de supraveghere a unităților netransparente de prelucrare a cărnii, care nu respectă regimul de siguranță alimentară, relaxarea măsurilor de control aferente operatorilor credibili și asigurarea transparenței și imparțialității ANSA în efectuarea controalelor veterinare.

Rezultat / statut:
Prezentat și discutat cu Ministerul Economiei, Cabinetul Prim-ministrului și Delegația UE în RM.

Managementul deșeurilor

O serie de modificări care vizează îmbunătățirea proiectului de Lege privind deșeurile au fost integrate într-un document de poziție elaborat de EBA, cu contribuția experților în domeniul mediului. Propunerile și comentariile EBA au fost prezentate Parlamentului și discutate în cadrul unei întruniri cu președintele Comisiei parlamentare administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

Rezultat / statut:
Aprobat de Guvern.

Industria farmaceutică

EBA a participat continuu în procesul de elaborare a unui proiect final al Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului Național de Expertiză Etică pentru studiul clinic, pentru ca acesta să includă dispoziții corespunzătoare celor mai bune norme și practici internaționale aplicabile în domeniul cercetării clinice. În această privință, EBA a prezentat spre examinare un document de poziție atât Ministerului Sănătății, cât și Cabinetului Primului-ministru, participând în același timp, la un șir de întruniri ale grupului de lucru pentru proiect, inclusiv cu prezența Ministrului Sănătății.

Rezultat / statut:
Aprobat de Guvern.

Agricultură și Comerț

EBA Moldova a fost implicată activ în promovarea proiectului de Regulament privind atestarea și omologarea de stat a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pentru utilizare în agricultură și silvicultură. Această măsură va împiedica creșterea prețurilor la fertilizanți și, în mod implicit, a prețului final pentru produsele agro-alimentare.

Rezultat / statut:
Aprobat de Guvern.

PLATFORME ALE DIALOGULUI PUBLIC-PRIVAT B2G

EBA a utilizat mai multe platforme B2G (Business-to-government) în vederea abordării problemelor și constrângerilor majore întâmpinate în cele mai importante sectoare ale economiei. Scopul principal a constat în remedierea acestor probleme la nivel de sistem și înaintarea soluțiilor care ar avantaja întreaga comunitate de afaceri.

Consiliul Economic al Prim-ministrului

În cadrul Consiliului Economic al Prim-ministrului, EBA s-a implicat activ în menținerea unui dialog direct cu Guvernul și a urmărit realizarea unor acțiuni și măsuri concrete de către factorii de decizie, în vederea asigurării unui mediu de afaceri stabil.

◦ **Îmbunătățirea** sistemului național de raportare prin simplificarea condițiilor de raportare în vederea reducerii poverii administrative suportate de întreprinderi.

◦ **Recomandări** cheie cu privire la cadrul

de reglementare pentru sporirea atractivității climatului investițional din Republica Moldova – asigurarea respectării transparenței în procesul de luare a deciziilor și adoptare a politicilor, ameliorarea cadrului general de reglementare privind legislația muncii, dezvoltarea unui mecanism de mediere a conflictelor în afaceri și angajarea în dialoguri periodice și constante cu toate părțile interesate pentru a reuși în identificarea celor mai bune soluții.

◦ **Eliminarea** potențialelor bariere în calea comerțului, care împiedică implementarea integrală a DCFTA – recunoașterea unilaterală a certificatelor și standardelor UE, simplificarea procesului de omologare și atestare a produselor (micșorarea cu minimum 50% a timpului și costurilor), asigurarea implementării Catalogului european al semințelor și fertilizanților, întreprinderea acțiunilor necesare simplificării și micșorării eficiente a numărului de proceduri de vămuire, documentației

aferente și timpului necesar pentru obținerea actelor permissive solicitate pentru efectuarea exportului.

◦ **Au fost** propuse mai multe măsuri anti-criză – optimizarea cheltuielilor publice și redresarea sectorului bancar, susținerea antreprenorilor locali în promovarea produselor lor și pătrunderea acestora pe piețele noi.

◦ **Contracararea** tendinței controalelor de stat abuzive aplicate antreprenorilor, prin asigurarea transparenței procedurilor de control, efectuarea unor inspecții conforme cu cerințele legale și îmbunătățirea cadrului de reglementare referitor la controalele de stat, inclusiv în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației existente, măsuri realizate prin consultații periodice cu sectorul de afaceri.

Comitetul Consultativ al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat

EBA a contribuit la modificarea unui Ordin al Inspectoratului Fiscal privind aplicarea TVA asupra prestării serviciilor de transport a bunurilor/ mărfurilor pe teritoriul Portului Internațional Liber Giurgiulești. Conform Hotărârii Consiliului Consultativ nr. 2/1 din 26.06.2014 cu privire la aplicarea TVA asupra prestării serviciilor de transport a bunurilor/ mărfurilor de pe teritoriul Portului Internațional Liber Giurgiulești pe restul teritoriului vamal al Republicii

Moldova, precum și de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pe teritoriul Portului Internațional Liber Giurgiulești, s-a decis că prevederile acestei hotărâri nu sunt aplicabile pentru serviciile internaționale de transport, inclusiv pe segmentul de pe teritoriul Republicii Moldova, chiar și atunci când este necesară utilizarea diferitor tipuri de mijloace de transport. Toți membrii Comitetului au acceptat argumentele invocate de EBA.

Ministerul Economiei Grupul de lucru pentru problemele mediului de afaceri

Problemele majore, legate de diferite constrângeri cu care se confruntă antreprenorii, au fost înaintate Ministerului Economiei și incluse într-o agendă comună pentru a fi ulterior discutate în cadrul întrunirilor periodice comune, în vederea identificării soluțiilor

relevante. Domeniile vizate sunt: politica de reglementare, politica fiscală și vamală, politica comercială și accesul pe piață, comunicațiile electronice și sectorul energetic.

Dialogul dintre EBA și Comisia Europeană

Funcționari de rang înalt din cadrul Comisiei Europene, reprezentanții Direcției Generale Comerț, ai Direcției Generale Impozitare și Uniunea Vamală s-au întrunit cu companiile membre EBA cu scopul de a efectua o analiză a măsurilor de politici pentru o aplicare mai eficientă a DCFTA, precum și pentru a prezenta recomandări concrete:

- **Accelerarea** procesului de aliniere la legislația UE, luând în considerare numărul mare de directive UE care necesită a fi transpuse în legislația națională și care vizează diferite sectoare.
- **Coordonarea** procesului de elaborare și expertizare a proiectelor legislative cu

structurile relevante la nivel UE.

- **Utilizarea** și beneficierea de cotele impuse pentru export, în special la exportul produselor agro-alimentare.
- **Consolidarea** sectorului bancar și a celui de asigurări în Republica Moldova.
- **Pentru** a facilita comerțul extern, reprezentanții sectorului privat trebuie să se angajeze mai mult în raportarea oricăror lacune aferente legislației și/sau procedurilor.
- **Relația** dintre mediul de afaceri și autoritățile fiscale și cele vamale necesită a fi îmbunătățită, inclusiv prin intermediul dezvoltării serviciilor electronice în aceste domenii, precum și prin schimbul de informații și acordare de asistență în legătură cu implementarea Acordului de Asociere pe domeniile fiscal și vamal.

PUBLICAȚII

1. **Recomandările comunității de business pentru eliminarea constrângerilor în desfășurarea afacerilor în Republica Moldova**

Aceste recomandări vizează politicile de reglementare în vederea îmbunătățirii climatului investițional din Republica Moldova, din punct de vedere intersectorial, în domeniile fiscal și vamal, transparenței în procesul decizional și de

elaborare a politicilor, concurenței, legislației muncii și sistemului educațional, comerțului și accesului pe piață, inclusiv medierea conflictelor între mediul de afaceri și autorități etc. Suplimentar, este prezentată și o analiză asupra mai multor politici sectoriale, care vizează domeniile financiar, energetic, agricol, siguranței alimentelor, sănătății și protecției mediului înconjurător.

2. **Prezentarea generală a sectorului comercial în Republica Moldova**

Publicația respectivă cuprinde o descriere generală a sectorului comercial, sub aspectul unor domenii esențiale ale economiei Republicii Moldova: agricultură, finanțe, servicii bancare și asigurări, indicații geografice, concurență și ajutor de stat, industria ușoară etc. Această analiză oferă o descriere succintă a situației actuale în fiecare sector, inclusiv în ceea ce privește cifrele de export și import, prezentarea pieței UE în domeniu, prevederile Acordului de Asociere/DCFTA care reglementează domeniul respectiv, oportunități și provocări în acest sens, estimări privind fluxurile și tendințele comerciale ulterioare. Totodată, sunt prezentate informații cu privire la sprijinul financiar și tehnic disponibil, inclusiv recomandări în implementarea cu succes a prevederilor DCFTA pentru fiecare sector în parte.

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR MEDIULUI DE AFACERI

EVENIMENTE EBA ȘI OPORTUNITĂȚI DE NETWORKING

EBA își propune să contribuie la consolidarea legăturilor dintre business prin crearea unor noi oportunități de dezvoltare.

SPRIJINUL EBA PENTRU MEMBRI – ACȚIUNI DE CONSOLIDARE A BUSINESSULUI ȘI NETWORKING

Nr.	Data	Tipul evenimentului	Denumirea evenimentului
Evenimente			
1	21.01.15	Dejun de afaceri	Dejun de afaceri cu dna Julia Otto, șefa reprezentanței BERD în Republica Moldova
2	05.03.15	Dineu de afaceri	Întâlnire cu negociatorul șef pe DCFTA, dl Luc Pierre Devigne
3	31.03.15	Recepție aniversară	EBA celebrează 3 ani de activitate, alături de sectorul privat și cel public
4	08.07.15	Forumul societății civile cu privire la implementarea DCFTA	EBA Moldova a participat la Forumul societății civile, organizat în parteneriat cu DG Comerț și Ministerul Economiei
5	22.09.15	Recepție	Eveniment de networking „EBA Back to Work”
6	21.10.15	Prezentare	Co-organizare: „Prezentarea Băncii pentru Comerț și Dezvoltare a Mării Negre”
7	09.12.15	Dejun de afaceri	Dejun de afaceri cu ambasadorul UE în Republica Moldova, Excelența Sa dl Pirkka Tapiola

Nr.	Data	Tipul evenimentului	Denumirea evenimentului
Servicii de suport în afaceri			
1	02-04 02.15	Misiune economică (GIZ)	Misiune economică în România, organizată pentru un grup de producători agricoli
2	17.11.15	Misiune economică (proiectul MAC-P)	Misiune economică în România organizată pentru cooperativele agricole
3	27.11.15	Prezentarea serviciului EBA	Lansarea noului serviciu „EBA Export ASSIST” în cadrul ProExport Forum 2015

No	Data	Tipul evenimentului	Denumirea evenimentului
Evenimente internaționale			
1	15.06.15	Reuniune Globală	EBA a participat la cea de-a 15-a reuniune globală EBOWWN (Rețeaua globală a Organizației Businessului European)
2	23-26 11.15	Forumul Eurasia	EBA participă la săptămâna OCDE Eurasia „Instituții mai bune, interconectivitate și incluziune pentru sporirea competitivității în Eurasia”
3	07-09 12.15	Proiectul PNUD „Sustținerea măsurilor de consolidare a încrederii”	Împărtășirea experienței EBA și a altor organizații de suport în afaceri, referitor la promovarea serviciilor de suport în afaceri în contextul conflictelor înghețate

Nr.	Data	Tipul evenimentului	Denumirea evenimentului
Ateliere practice			
1	23-27.02.15	Cursuri pentru tinerii antreprenori	Cea de-a 6-a ediție a Școlii de Iarnă pentru Tinerii Antreprenori
2	02-06.02.15	Ciclu de instruire (Proiectul DCFTA II), membrii EBA și alți beneficiari	„Contractarea internațională”, lector: Sorin Andrei
3	8.04.15	Curs de instruire	„Bazele marketingului internațional” Henrik Kuffner
4	12.05.15	Atelier de lucru	„Prezentarea programului german SES, Senior Expert Service”
5	27.05.15	Atelier de lucru	Co-organizare: „Provocările și oportunitățile existente la exportul produselor din carne pe piața UE”
6	24-25.09.15	Atelier de lucru (proiectul USAID, EEF și FHI 360)	„Implicațiile financiare și fiscale aferente implementării DCFTA” Echipa PWC
7	12.10.15	Atelier de lucru (proiectul MAC-P)	Administrarea cooperativelor agricole din Olanda. Structura și relațiile cu membrii

Nr.	Data	Tipul evenimentului	Denumirea evenimentului
8	20-21.10.15	Atelier de lucru (proiectul USAID, EEF și FHI 360)	„Accesul pe piața UE. Cerințele UE”, Uwe Konst
9	23.10.15	Conferința internațională cu privire la DCFTA	Co-organizare: „Valorificarea deplină a ZLAC”
10	28.10.15	Atelier de lucru (proiectul MAC-P)	„Strategii de vânzări și negocieri. Cum să negociem cu rețelele de supermarketuri și angroșiști” Dan Nuțiu
11	26.11.15	Atelier de lucru (proiectul MAC-P)	„Administrarea pe etape a paginii web” East Wolves
12	08-10.12.15	Atelier de lucru (proiectul USAID, EEF și FHI 360, proiectul MAC-P)	„Bazele marketingului internațional” Henrik Kuffner
13	15.12.15	Conferință	Co-organizare: „Îmbunătățirea siguranței alimentare: crearea oportunităților pentru afaceri”
14	17.12.15	Conferință (proiectul USAID, EEF și FHI 360)	„Aspecte practice ce țin de implementarea DCFTA – lecții de învățat după un an de aplicare a acordului”
16	15-17.12.15	Atelier de lucru destinat responsabililor pentru elaborare de politici	Co-organizare: „Analiza impactului de reglementare” Roman Ladus

ADUNAREA GENERALĂ ȘI EVENIMENTUL ANUAL EBA 2015

Pe 31 martie 2015, EBA a convocat membrii săi în cadrul adunării generale, agenda căreia a cuprins prezentarea activității EBA pentru anul 2014 și activitățile planificate pentru anul 2015, reieșind din necesitățile și solicitările formulate de membrii EBA. Adunarea generală a fost urmată de recepția anuală, care a fost inaugurată de Președintele de onoare al EBA, ES DI Pirkka Tapiola, șeful Delegației UE la Chișinău. La eveniment au participat peste 170 de persoane, printre care membri EBA, beneficiari ai proiectelor EBA, inclusiv companii din regiunea transnistreană, invitați din România, ambasadori și reprezentanți ai autorităților publice.

IDENTIFICAREA NOILOR OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE PRIN INTERMEDIUL BERD

Pe 21 ianuarie 2015, peste 45 de membri EBA au participat la un dejun de afaceri cu dna Julia Otto, șefa reprezentanței BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) în Republica Moldova. Printre subiectele puse în discuție s-au numărat: situația curentă a sistemului bancar din RM, programele existente finanțate de BERD, sprijinul general acordat de UE Republicii Moldova pentru dezvoltarea sectorului privat etc. Dna Otto a declarat că, în contextul implementării DCFTA va fi acordat un sprijin direcționat spre stimularea exporturilor și dezvoltarea mediului de afaceri. De asemenea, s-a menționat despre sprijinul acordat funcționării Consiliului Economic al Prim-ministrului – o platformă B2G orientată spre promovarea reformelor concrete și eliminarea barierelor în desfășurarea afacerilor în Republica Moldova.

MEMBRII EBA S-AU ÎNTÂLNIT CU NEGOCIATORUL PRINCIPAL AL DCFTA RM-UE, DI LUC PIERRE DEVIGNE

Pe 5 martie 2015, 40 de companii membre EBA au participat la un dineu de afaceri cu dl Luc Pierre Devigne, șeful unității responsabile pentru relațiile cu țările din Parteneriatul Estic, din cadrul Direcției Generale Comerț a Comisiei Europene, negociatorul

principal al DCFTA RM-UE. Oficialul UE a recomandat accelerarea activităților de implementare a reformelor în justiție și armonizarea legislației naționale la acquis-ul comunitar. Acesta a reiterat că, în anul 2015 a fost planificată transpunerea a aproximativ 30 de directive europene în legislația națională din diferite sectoare. Republicii Moldova i s-a propus să coordoneze procesul de elaborare și expertizare a proiectelor legislative cu structurile relevante la nivel UE.

DI Devigne a îndemnat producătorii moldoveni să beneficieze mai mult din cotele neutilizate, în special la exportul produselor agro-alimentare din RM, care, luând în considerare embargou-ul impus de Federația Rusă, nu au fost exploatate pe măsura așteptărilor.

DI Luc Devigne a evidențiat necesitatea consolidării sectorului financiar-bancar și de asigurări din RM în contextul ultimelor evenimente de pe piața valutară, precum și a neregulilor care au avut loc pe piața de asigurări în anul 2014.

PREZENTAREA OPORTUNITĂȚILOR OFERITE DE SERVICIILE DE CONSULTANȚĂ GERMANE – PROGRAMUL GERMAN SES (SENIOR EXPERTEN SERVICE)

La 21 mai 2015, EBA a organizat un dejun de afaceri cu reprezentanta programului german SES (Senior Experten Service) în Republica Moldova, dna Valentina Mutylik, care a prezentat oportunitățile și beneficiile acestui program pentru companiile private din Moldova.

Beneficiarii anteriori ai programului SES – companii din Republica Moldova care au pus deja în aplicare cu succes acest tip de asistență, au încurajat alți potențiali beneficiari să aplice și să consolideze potențialul companiei lor prin împărtășirea, dar și dobândirea celei mai bune experiențe la nivel internațional

pentru sectorul pe care îl reprezintă. De asemenea, Dna Valentina Mutylik a prezentat sectoarele pentru care pot fi oferite serviciile de consultanță respective, precum și procedura de aplicare la program.

EBA MOLDOVA PARTICIPĂ LA CEA DE-A 15-A REUNIUNE GLOBALĂ EBOWWN (REȚEAUA GLOBALĂ A ORGANIZAȚIEI BUSINESSULUI EUROPEAN)

În anul 2015, rețeaua globală a EBO a cuprins 27 de membri, extinzându-se până în Africa, America Latină și Oceanul Pacific (Ghana, Papua-Noua Guinee și Paraguay). Pe parcursul celor trei zile, reprezentanții Rețelei Internaționale EBO au avut ocazia de a se întâlni cu mai mulți oficiali ai Comisiei Europene - Direcției-Generale Creștere Economică (DG Growth), Direcției-Generale Comerț (DG Trade), Direcției-Generale Dezvoltare și Cooperare (DG Devco), precum și reprezentanții EuroChambres, Business Europe și alții.

Scopul întrunirilor a fost de a efectua o actualizare a activităților viitoare planificate de Comisia Europeană

în contextul sprijinului oferit pentru IMM-uri și de a identifica potențialul de implicare a Rețelei Internaționale EBO în valorificarea și sporirea sprijinului oferit membrilor săi.

DI Didier Herbert, Directorul interimar al DG Growth, a reiterat în mesajul său rolul important al Rețelei Internaționale EBO în îmbunătățirea serviciilor de suport în afaceri și promovarea activităților de lobby & advocacy în țările membre ale Rețelei Internaționale EBO. De asemenea, dânsul a enumerat inițiativele și activitățile existente susținute de DG Growth, în care implicarea Rețelei este substanțială. Printre acestea se numără expoziția universală Expo Milano 2015, Internaționalizarea Întreprinderilor și Diplomația Economică a UE, inițiativele EU Business Avenues, participarea la inițiativele regionale precum Politica Europeană de Vecinătate, Comunitatea

statelor din America Latină și Caraibe (CELAC), Misiunile UE pentru dezvoltare în țările în care au avut loc sau urmează să aibă loc etc.

EBA MOLDOVA PARTICIPĂ LA FORUMUL DE DIALOG COMUN CU SOCIETATEA CIVILĂ UNIUNEA EUROPEANĂ-REPUBLICA MOLDOVA DEDICAT COMERȚULUI ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE

În data de 8 iulie 2015, EBA Moldova a participat la Forum de dialog comun cu societatea civilă Uniunea Europeană-Republica Moldova dedicat comerțului și dezvoltării durabile, organizat în parteneriat cu Ministerul Economiei al RM și Direcția Generală Comerț a Comisiei Europene. Forumul a urmărit identificarea unor soluții comune ce vizează buna aplicare a prevederilor DCFTA în domeniul comerțului și dezvoltării

durabile, astfel încât acestea să aibă un impact pozitiv atât asupra mediului de afaceri, cât și asupra mediului înconjurător, pieței muncii etc.

EBA Moldova, fiind unul dintre co-organizatorii panelului cu privire la managementul deșeurilor solide, a efectuat o prezentare prin care a ilustrat efortul și contribuția EBA în contextul elaborării legislației în domeniul managementului deșeurilor solide, care a presupus crearea unui comitet sectorial pe probleme de mediu, în cadrul EBA și elaborarea unui document de poziție discutat în mod detaliat cu Ministerul Mediului și alți factori de decizie. Reprezentanții Ministerului Mediului, au prezentat proiectul de Lege privind deșeurile, precum și cadrul preliminar pentru aplicarea principiului de răspundere extinsă a producătorului.

MEMBRII EBA S-AU ÎNTÂLNIT CU COMISARUL UE PENTRU COMERȚ, CECILIA MALMSTROM, PENTRU A DISCUȚA PROBLEMELE AFERENTE IMPLEMENTĂRII DCFTA CU CARE SE CONFRUNTĂ SECTORUL PRIVAT

EBA Moldova a co-participat la organizarea conferinței internaționale „Valorificarea deplină a ZLAC” care s-a desfășurat pe 22 și 23 octombrie 2015 în cadrul proiectului susținut de Fondul Visegrad „Schimbul de experiență în dialogul public-privat în cadrul procesului de integrare europeană

pentru Republica Moldova și Georgia”. Conferința a avut drept scop reunirea principalilor actori implicați în implementarea normelor DCFTA în Republica Moldova. Dna Cecilia Malmstrom a inaugurat sesiunea dedicată problemelor cu care se confruntă comunitatea de afaceri la implementarea DCFTA.

Oficialul european a reiterat necesitatea implementării reformelor, în special în domeniile care sprijină economia, precum sectorul bancar, internaționalizarea întreprinderilor prin diversificarea comerțului pe piețele mondiale și cele ale UE, necesitatea asigurării unor instituții publice funcționale etc.

Companiile membre EBA, precum Danube Logistics, Micol, SunPrints și Zernoff, au participat cu prezentări în cadrul panelurilor. În același timp, directorul executiv al EBA, Mariana Rufa, a vorbit despre rolul și activitățile întreprinse de EBA în direcția consolidării parteneriatului public-privat în Republica Moldova și facilitării accesului pe piețele externe pentru companiile din Republica Moldova.

EBA PARTICIPĂ LA SĂPTĂMÂNA OCDE EURASIA „INSTITUȚII MAI BUNE, INTERCONECTIVITATE ȘI INCLUZIUNE PENTRU SPORIREA COMPETITIVITĂȚII ÎN EURASIA”

În perioada 23 – 26 noiembrie 2015, EBA Moldova, reprezentată de Mariana Rufa, a participat la săptămâna OCDE Eurasia. În acest an, tematica evenimentului a fost „Instituții mai bune,

interconectivitate și incluziune pentru sporirea competitivității în Eurasia”.

În cadrul panelului dedicat IMM-urilor, EBA Moldova a împărtășit experiența sa cu privire la suportul oferit sectorului privat în contextul implementării DCFTA. Au fost menționate acțiuni realizate de EBA precum îndrumarea practică oferită mediului de afaceri, în mare parte exportatori, evenimentele de matchmaking și inițiativele de lobby și advocacy îndreptate spre asigurarea unei aplicări mai bune a DCFTA. Este important de a menționa faptul că, EBA a fost una dintre organizațiile de suport în afaceri care au participat în procesul de colectare a datelor pentru elaborarea Indicelui OCDE referitor la politicile aplicate IMM-urilor.

OCDE reprezintă un forum în cadrul căruia autoritățile guvernamentale au posibilitatea de a lucra împreună pentru a împărtăși experiențe și a identifica soluții pentru probleme comune, cu scopul de a înțelege factorii care determină schimbările economice, sociale și de mediu.

EBA MOLDOVA SPRIJINĂ NOILE OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE A AFACERILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Banca pentru Comerț și Dezvoltare a Mării Negre (BCDMN) în parteneriat cu EBA Moldova și Camera de Comerț și Industrie din Republica Moldova, a organizat un eveniment de prezentare a oportunităților de finanțare a afacerilor în Republica Moldova, oferite de BCDMN.

Scopul evenimentului a constat în familiarizarea cu activitatea și misiunea BCDMN, dar și discutarea propunerilor de afaceri pe parcursul întrunirilor B2B (business-to-business) și identificarea potențialilor parteneri.

BCDMN cuprinde 11 state membre situate la frontiera sau în vecinătatea Mării Negre, inclusiv Republica Moldova. Obiectivul principal al băncii este de a promova oportunitățile de afaceri și dezvoltarea afacerilor, astfel încât să stimuleze cooperarea și dezvoltarea

economică în regiunea Mării Negre.

În Republica Moldova, BCDMN a sprijinit 16 proiecte financiare în sumă totală de 65 milioane de euro, cu un accent pe sectorul financiar și sectorul real al economiei, în special în ceea ce privește dezvoltarea IMM-urilor și a exporturilor.

PRODUCĂTORII AGRICOLI DIN REPUBLICA MOLDOVA AU NEVOIE DE CERTIFICARE INTERNAȚIONALĂ PENTRU A FI MAI COMPETITIVI PE PIAȚA UE

Producătorii care dețin certificare internațională devin mai credibili în fața unui potențial partener din UE, potrivit CFI (Corporația Financiară Internațională, Grupul Băncii Moldiale) și EBA – co-organizatorii unui eveniment ce a avut loc pe 15 decembrie și care s-a axat pe expunerea beneficiilor certificării internaționale. Experți internaționali și locali, inclusiv companii, s-au reunit pentru a discuta și a împărtăși experiența cu privire la avantajele sistemelor de certificare internațională.

Pe lângă informațiile valoroase, de natură practică, reprezentanții sectorului privat au avut posibilitatea de a afla din primă sursă, de la rețele

internaționale de comercializare cu amănuntul și companii certificate deja la nivel internațional, despre cerințele și procedurile de management al calității pe care producătorii și exportatorii ar trebui să le respecte. Ana Maria Mihăescu a menționat despre programul CFI de susținere a sectorului privat la etapa evaluării prealabile, în timp ce dl Michele D'Introno, Directorul General METRO Cash & Carry Moldova, a împărtășit experiența companiei în contextul certificării ISO. De asemenea, acesta a reiterat că, asigurarea de către producători a calității necesare este esențială în relația contractuală directă cu rețelele de comercializare cu amănuntul.

PREZENTAREA SERVICIULUI EBA EXPORT ASSIST ÎN CADRUL PROEXPORT FORUM 2015

Pe 26 și 27 noiembrie 2015, EBA Moldova a participat la ProExport Forum 2015, unde exportatorii din Republica Moldova au avut ocazia să afle despre beneficiile serviciului lansat de curând – EBA Export ASSIST. Ecaterina Chirilenco, expertul EBA în

politici și lobby, a menționat în prezentarea sa despre faptul că, noul serviciu de suport în afaceri al EBA este orientat spre oferirea instrumentelor necesare, care să permită companiilor din Republica Moldova dezvoltarea capacităților de extindere a exporturilor pe piețele externe, în special pe piața UE. Pe parcursul celor două zile, EBA a prezentat Serviciul Export ASSIST în cadrul panelului „Acces la informație – instrumente de promovare și dezvoltare a exportului”. De asemenea, EBA a participat la sesiunea unui panel care s-a axat pe examinarea unui studiu de caz referitor la accesul la piețele externe.

UE VA SPIRJINI ÎN CONTINUARE DEZVOLTAREA AFACERILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA, ÎN POFIDA TULBURĂRILOR POLITICE

Pe 9 decembrie 2015, membrii EBA au avut ocazia de a afla în mod direct despre cele mai importante probleme care afectează mediul politic și cel de afaceri din Moldova, în viziunea Ambasadorul UE în Republica Moldova, Dlui Pirkka Tapiola.

Discuțiile s-au axat asupra perspectivelor existente pentru dezvoltarea mediului de afaceri în Republica Moldova, cu exprimarea opiniilor pe marginea implementării DCFTA, tendințelor de export și statutului actual al relațiilor politice și economice între Republica Moldova și UE.

Excelența Sa a punctat faptul că, în pofida situației politice instabile, UE menține o atitudine pozitivă în privința mediului de afaceri și a populației în ansamblu, dorind ca RM să progreseze. În același timp, Dl Pirkka Tapiola a

evidențiat faptul că, cifra comerțului spre UE a crescut, fapt ce demonstrează că Republica Moldova se îndreaptă spre o direcția corectă.

Cu toate acestea, mai multe investiții din UE ar contribui nu doar la îmbunătățirea situației economice în ansamblu, dar și la combaterea problemei demografice în Republica Moldova.

ASPECTE PRACTICE CE ȚIN DE IMPLEMENTAREA DCFTA – LECȚII DE ÎNVĂȚAT DUPĂ UN AN DE APLICARE A ACORDULUI

Reprezentanți ai sectorului privat și ai diferitor organizații au avut ocazia să participe la conferința intitulată „Aspecte practice ce țin de implementarea DCFTA – lecții de învățat după un an de aplicare a acordului”, care a avut loc în data de 17 decembrie 2015, la Chișinău.

Conferința a fost organizată în cadrul proiectului „Informarea sectorului privat despre Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător și comerțul pe piața Uniunii Europene”, implementat de EBA Moldova cu suportul oferit de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), prin intermediul Fundației Est-Europene și FHI 360.

Scopul conferinței a fost de a informa sectorul privat și alte organizații relevante despre realizările în contextul implementării Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, precum și de a servi drept o platformă de comunicare între autoritățile publice, care au un rol semnificativ în procesul de facilitare și promovare a exportului pe de o parte, și sectorul privat pe de

altă parte. În acest sens, peste 60 de agenți economici și reprezentanți ai organizațiilor internaționale au avut ocazia să adreseze întrebări referitoare la procesul de export, proceduri vamale, eliberarea certificatelor fitosanitare, controale efectuate în rândul agenților economici, precum și politicile întreprinse de Ministerul Economiei privind majorarea fluxurilor comerciale cu UE, în contextul implementării DCFTA. Conferința a fost organizată de Asociația Businessului European (EBA Moldova) în parteneriat cu Ministerul Economiei al RM.

EBA ÎN ACȚIUNE

SEMINARE, INSTRUIRI ȘI COACHING OFERITE DE EBA

În baza celei mai bune expertize internaționale și a unei strategii bazate pe necesități, EBA urmărește consolidarea capacităților operaționale în rândul membrilor săi pentru a le asigura o creștere viabilă și o competitivitate sporită.

SPORIREA COMPETITIVITĂȚII COMPANIILOR MEMBRE EBA PRIN ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚILOR DE MARKETING LA NIVEL INTERNAȚIONAL

În contextul implementării DCFTA și accesului produselor și serviciilor din Republica Moldova pe piața UE, EBA a organizat un curs de instruire cu tema „Bazele Marketingului Internațional”, avându-l în calitate de formator pe dl Henrik Kuffner, consultant internațional al EBA Moldova, delegat în cadrul programului GIZ-CIM. Mai mult de 40 de specialiști au participat la sesiunea de instruire, care s-a desfășurat pe 8 aprilie 2015. Cursul a fost orientat către specialiștii din cadrul diviziunilor de marketing ale companiilor locale sau internaționale care operează în Republica Moldova.

OAMENII DE AFACERI DIN REPUBLICA MOLDOVA AU FOST INSTRUIȚI DE CONSULTANȚI EUROPENI ÎN ASPECTELE DE CONTRACTARE INTERNAȚIONALĂ

Membrii EBA, precum și alte entități economice din industria textilă și de prelucrare, au participat în perioada 2-6 martie 2015, la un ciclu de instruire practice cu privire la DCFTA. Consultantul român, Sorin Andrei, ex-președintele Băncii Comerciale Române Chișinău, a oferit recomandări și prezentat studii de caz cu privire la cerințele contractelor internaționale. Cursurile au avut loc în Găgăuzia, Ungheni, Soroca, Bălți și Chișinău. Dl Sorin Andrei a utilizat o aplicație soft pentru elaborarea contractelor internaționale, care poate fi ușor adaptată și aplicată în termeni practici. De asemenea, au fost prezentate toate instrumentele financiare care ar putea facilita realizarea tranzacțiilor de export/import.

Seminarul s-a desfășurat în cadrul proiectului „DCFTA – Informarea și consolidarea capacităților agenților economici”, implementat de Camera de Comerț și Industrie împreună cu Asociația Businessului European (EBA Moldova), finanțat de Guvernul Suediei și implementat prin intermediul CFI (Corporației Financiare Internaționale, Grupul Băncii Mondiale).

CREȘTEREA VÂNZĂRILOR ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA TEHNICILOR DE NEGOCIERE ÎN CONTEXTUL ACCESULUI LA PIAȚA UE

Pentru a putea vinde bunurile pe piața UE, este într-adevăr important de a lua în considerare regulile impuse de importator, de a cunoaște particularitățile rețelelor internaționale de comercializare cu amănuntul sau ale altor importatori specializați din UE și de a ține cont întotdeauna de necesitățile și cererea consumatorului final”, afirmă dl Dan Nuțiu, director general DAVRO SRL. Expertul din UE, care are mai mult de 25 de ani de experiență în domeniul vânzărilor, a împărtășit cele mai bune practici internaționale referitoare la specificul negocierilor și a prezentat o listă de soluții, care să contribuie la sporirea vânzărilor pe piața locală și piața UE. De asemenea, dl Nuțiu a oferit mai multe recomandări cu privire la regulile de acces pe piețele din UE,

structura rețelelor de distribuție și modul în care are loc supravegherea și monitorizarea vânzărilor. Producătorii din Republica Moldova au apreciat înalt cursul de instruire, întrucât diversificarea pieței este prima condiție care asigură realizarea vânzărilor și creșterea profitului.

REPREZENTANȚII SECTORULUI PRIVAT DIN REPUBLICA MOLDOVA AU FOST INFORMAȚI DESPRE DCFTA ȘI COMERȚUL PE PIAȚA UE

Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, aplicabil cu titlu provizoriu începând cu 1 septembrie 2014, include un program amplu de aliniere a legislației RM la standardele Uniunii Europene.

Acesta se referă, printre altele, la armonizarea treptată a taxelor indirecte aplicabile în Republica Moldova (inclusiv taxele vamale, taxa pe valoarea adăugată și accizele) cu regulile curente stabilite în cadrul Uniunii Europene.

În acest context, pe data de 24 și 25 septembrie 2015, EBA a organizat un atelier de instruire privind principalele implicații de natură fiscală care derivă din Acordul de Asociere, finanțat de USAID prin intermediul Fundației Est-Europene și FHI 360.

Instruirile au avut loc cu sprijinul substanțial al specialiștilor PwC Moldova, care au informat participanții despre principalele aspecte fiscale ce țin de Acordul de Asociere și consecințele acestora asupra cadrului de reglementare:

- **Evoluția** sistemului TVA: impactul imediat și ulterior;
 - **Armonizarea** regimului de aplicare a accizelor;
 - **Noi cerințe** ale politicii vamale: provocări și oportunități.
- În acest context, scopul principal al

atelierului de instruire a fost de a asigura o percepere coerentă a dispozițiilor Acordului de Asociere și a eventualelor beneficii survenite în urma unor reglementări noi.

Atelierul de instruire a fost organizat în cadrul proiectului implementat de EBA Moldova cu suportul oferit de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin intermediul Fundației Est-Europene și FHI 360. Acest atelier este posibil datorită ajutorului generos al poporului american oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția USAID, a Guvernului SUA, FHI 360 și/sau a Fundației Est-Europene.

EBA SPRIJINĂ ACTIVITĂȚILE TINERILOR ANTREPRENORI

În perioada 23-27 februarie 2015, EBA Moldova, alături de Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM) și Centrul de Dezvoltare Economică și Afaceri Publice (CDEAP), au organizat cea de-a 6-a ediție a Școlii de Iarnă pentru Tinerii Antreprenori.

La fel ca și la fiecare ediție a școlii de iarnă, obiectivul central a constat în a împărtăși experiența sub aspect practic în domenii precum managementul intercultural, managementul vânzărilor, marketingul internațional, aspectele de contabilitate, sistemul fiscal și procedurile vamale. Participanții au avut ocazia să afle de la managerii companiilor internaționale despre problemele ce țin de management, marketing internațional, evidența contabilă, managementul financiar etc. Mai mult de 40 de tineri antreprenori au participat la această ediție.

PROIECTE IMPLEMENTATE DE EBA MOLDOVA ÎN ANUL 2015

Pentru a consolida capacitățile membrilor/non-membrilor EBA în ceea ce privește dezvoltarea instituțională și sustenabilitatea financiară, EBA a implementat o serie de proiecte menite să sporească competențele profesionale și să contribuie la armonizarea legislației cu impact asupra activității de întreprinzător care să favorizeze mediul de afaceri și să stimuleze comerțul extern.

PROIECT FINANȚAT DE USAID, PRIN INTERMEDIUL FUNDAȚIEI EST-EUROPENE ȘI FHI 360, IMPLEMENTAT DE EBA MOLDOVA:

„Informarea sectorului privat despre DCFTA și comerțul pe piața UE”

Durata proiectului: Septembrie 2015
Ianuarie 2016

Beneficiari: Membrii EBA, sectorul privat

Scopul: Sprijinirea sectorului privat prin acțiuni de lobby și advocacy și consolidarea capacităților mediului de afaceri în contextul implementării DCFTA

ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI:

- Lobby și advocacy – sprijin acordat comitetelor sectoriale ale EBA (probleme de mediu, fiscalitate și vamă, energie, agricultură)
- 6 ateliere de instruire tematice vizând:
 - Regulile de acces pe piața UE – formator dl Uwe Konst
 - Marketing internațional – formator dl Henrik Kuffner, consultant internațional al EBA Moldova, delegat în cadrul programului GIZ-ZIM
 - Aspecte fiscale legate de implementarea DCFTA – formatori: echipa PriceWaterhouseCoopers
 - Aspecte legate de aplicarea prețurilor de transfer în cadrul integrării economice a RM în UE – formatori: echipa KPMG
- Conferința DCFTA axată pe principalele probleme cu care se confruntă mediul de afaceri în contextul implementării DCFTA (peste 50 de participanți).

PROIECTULUI MAC-P FINANȚAT DE BANCA MONDIALĂ (PROIECTUL AGRICULTURA COMPETITIVĂ) COMPONENTA A II-a ÎMBUNĂȚĂȚIREA POTENȚIALULUI DE ACCES PE PIAȚA UE PENTRU GRUPURILE DE PRODUCĂTORI (COOPERATIVE) CREATE ÎN CADRUL PROIECTULUI

Durata proiectului: | Octombrie 2015
| Aprilie 2016

Beneficiari: Grupurile de producători agricoli/cooperativele create în cadrul proiectului MAC-P

Scopul: Sporirea capacităților de marketing și comerț ale cooperativelor, care să contribuie la realizarea exporturilor pe piața UE

ACTIVITĂȚILE REALIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI ÎN ANUL 2015

- 6 ateliere practice pentru cooperative (cu privire la vânzări și negocieri, contractare internațională, marketing internațional, proceduri vamale, reguli de acces pe piața UE, managementul cooperativelor)
- 12 profiluri individuale și broșuri elaborate
- 10 site-uri web create pentru 10 din cele 25 de cooperative participante

PROIECTUL „DCFTA. INFORMAREA ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR AGENȚILOR ECONOMICI”, FINANȚAT DE GUVERNUL SUEDEZ PRIN INTERMEDIUL CFI, IMPLEMENTAT DE EBA MOLDOVA ȘI CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Durata proiectului: | Februarie 2015
| Aprilie 2015

Beneficiari: Exportatorii de produse textile și articole vestimentare, întreprinderile de prelucrare a alimentelor, producători agricoli, de materiale plastice, piese de schimb și din alte industrii.

Scopul: Consolidarea capacităților sectorului privat prin dezvoltarea abilităților de acces pe piață și sporirea exporturilor pe piața UE; consolidarea capacităților de lobby și advocacy în cadrul EBA îndreptate spre armonizarea legislației naționale și punerea în aplicare a celor mai bune practici pentru simplificarea operațiunilor de comerț și implementarea DCFTA în termeni practici

ACTIVITĂȚILE REALIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI ÎN ANUL 2015:

1. Pregătirea, asistarea și instruirea exportatorilor de produse textile și articole vestimentare, întreprinderile de prelucrare a alimentelor, producătorii agricoli, de materiale plastice, piese de schimb și din alte industrii, în domenii precum:
 - Probleme ce țin de aplicarea DCFTA și acțiunile concrete ce urmează a fi implementate în anul 2015 de către Ministerul Economiei, Serviciul vamal, ANSA etc.
 - Tehnici de negociere
 - Probleme de contractare internațională și aspecte financiare
 - Tehnici de marketing și promovare
 - Probleme și reguli de acces pe piața UE
 - Cerințe fitosanitare în RM
 - Aspecte referitoare la procedura de export
 - Certificare internațională
2. Consolidarea activității comitetelor sectoriale prin identificarea problemelor specifice cu care se confruntă sectorul privat în contextul implementării DCFTA, elaborarea documentelor de poziție și adresarea acestora autorităților relevante cu scopul de a îmbunătăți cadrul de reglementare.
3. Organizarea evenimentelor de matchmaking în România (rețele de supermarketuri, lanțuri de comercializare cu amănuntul, depozite angro etc.)

+373 022 907 025
+373 79 025 999
info@eba.md
/EBA Moldova
31 august 1989, 139, MD 2012,
Chişinău, Republica Moldova

www.eba.md

